

[Stærmose.]

skoleforeninger og deres Skoler ikke kunde træde i Virksomhed før ved Udløbet af denne midlertidige Ordning, som vi dengang regnede med skulde være til den 1. April 1946. Det drejede sig om en Opfattelse, der gik ud paa, at dette Privatskolevæsen skulde ligge standset i denne Vinter, og bag ved laa, at vi ansaa det for absolut nødvendigt, at der blev gennemført et Opgør med disse Privatskoleforeninger og med denne Undervisning, saa at der fremkom et klart Brud med disse Foreningers og denne Undervisnings Fortid. Nu var vi jo i Kommissionen blevet oplyst om, hvordan det forholdt sig med Lærerkrafterne ved disse tyske Privatskoler; og det var ganske klart, at med Hensyn til Personale var der et Opgør i Gang. Jeg skal ikke komme ind paa at begrunde Nødvendigheden af et saadant Brud med disse private Skoleforeningers og med denne Undervisnings Fortid; det ærede Medlem Hr. Erik Appel kom med en udmærket Redegørelse med en lang Række Enkeltheder, som jeg for mit Vedkommende ogsaa havde tænkt mig at fremkomme med, men jeg skal springe det fuldstændig over og henvise til det ærede Medlems Oplysninger. Det er Oplysninger af en saadan Art, at det ingenlunde er overdrevet, som det er sagt fra vor Side, at de tyske Privatskolers Undervisning i Virkeligheden har været en Opdragelse til Højforræderi mod den danske Stat.

Det vi mener er nødvendigt, er det økonomiske Opgør. Der vil efter vor Mening ske Skade ikke alene paa Skolevæsenets Omraade, men ogsaa paa saa mange andre Felter i Sønderjylland, hvis vi gaar let hen over dette økonomiske Opgør, hvis vi uden videre slaar en Streg over denne Fortid og Besættelsestiden og slaar en Streg over den Opførsel, de tyske Privatskoleforeninger og Skolevirksomheden har udvist. Vi kan efter vor Mening ikke give disse Privatskoler en ny legal Status ved en Lov som denne, før vi har faaet rejst Krav imod Privatskoleforeningerne for det Beløb, som er brugt af den danske Statskasse til at drive disse Skoler for siden Sommeren 1940. Vi kan heller ikke give disse Privatskoler en ny legal Status, før vi har faaet rejst den danske Stats Krav i Anledning af Opførelsen af de Skolebygninger, der er finansieret af Nationalbanken. Jeg havde forleden Dag Lejlighed til at fremføre nogle Enkeltheder, til at fremlægge en Dokumentation i min Ordførertale under Finanslovdebatten. Jeg skal ikke komme ind paa mange Enkeltheder ved denne Lejlighed, men blot føje nogle nye Eksempler til, saa at der her kan komme til at foreligge et fyldigt konkret Materiale. Jeg nævnte forleden Dag, hvordan adskillige tyske Privatskoler, hvis Bygninger er opført efter 1940, overhovedet ikke er behæftet med nogen Gæld, til stor Forskel fra de Skoler, der er opført før Besættelsen, og som er behæftet til op over Skorstenen. Jeg kan nu nævne nogle andre Eksempler. En ny og temmelig stor Skolebygning som den i Feldsted, en Skolebygning, der, efter hvad jeg har faaet oplyst, maa have kostet omtrent 40 000—45 000 Kr. i alt, er behæftet med et lille almindeligt dansk Kreditforeningslaan paa 8 500 Kr. i Jydsk Grundejerkreditforening og har overhovedet ikke andre af de mange Former for Behæftelse, der er tinglyst paa Skolebygninger fra før 1940. Jeg kan nævne Skolen i Branderup, hvor Skødet er tinglyst i Juli 1940, og som kun har en enkelt Førsteprioritet paa 7 200 Kr., der skyldes til Sønderjydsk Kreditforening. Som yderligere Eksempel kan jeg nævne Hoptrup, hvor Byggeomkostningen i 1942 har ligget et Sted mellem 40 000 og 50 000 Kr.; der er en lille Behæftelse paa 8 000 Kr. i Jydsk Husmandskreditforening.

Jeg nævnte ogsaa forleden Dag adskillige Eksempler — og jeg kunde nævne mange andre — paa det Forhold, at de Panteobligationer, som var tinglyst paa de ældre Skolebygninger fra 30erne, i Løbet af Besættelsestiden, i 1940 og 1941, er blevet transporteret fra de Straamænd, der tidligere i Tingbøgerne stod som Ejere, over til de tyske Institutioner, som har finansieret disse Skolebygninger i 30erne, Verein für das Deutschtum im Ausland og Wohlfahrts- und Schulverein i Flensburg.

Der melder sig tre Problemer med Hensyn til dette økonomiske, meget nødvendige Opgør. For det første, under hvilken Form man kan rejse Krav mod Privatskoleforeningerne for de Beløb, som de har faaet indirekte fra den danske Stat under Besættelsen, for det andet Spørgsmaalet om, hvordan der skal gaas frem med Hensyn til en Overtagelse af Bygningerne eller i hvert Fald en Tinglysning af en Behæftelse fra den danske Stats Side, og endelig for det tredje en Overvejelse af hele Ejendomsretsforholdet til de Panteobligationer, der staa tinglyst paa disse tyske Organisationers Navne.

Vi er fuldstændig klar over, at dette tredje og sidste Spørgsmaal er ret vanskeligt, og jeg vilde finde det fuldkommen rimeligt, hvis man sagde til mig, at dette Problem